Vietnam Scooters 1197

US SUPERSONIC FIGHTER
1:48 SCALE PLASTIC KIT

eduard

úvodem

Douglas A-4 Skyhawk byl konstruován jako palubní nukleární útočný letoun s možným využitím i pro útoky konvenčními zbraněmi. Během Války ve Vietnamu prokázal svou hodnotu jako vysoce efektivní platforma pro poskytování blízké letecké podpory. Konstruktérem byl autor mnoha letounů Ed Heinemann. Letoun se do vzduchu poprvé dostal 22. června 1954 a stroje začaly ke squadronám přicházet v říjnu 1956. Výroba běžela 25 let a dala 2960 A-4 v sedmnácti různých verzích Během let si vysloužily řadu přezdívek jako Scooter, Bantam Bomber či Heinemann´s Hot-Rod.

Původní označení Skyhawku znělo A4D-1. Po roce 1962 se změnilo na A-4A (165 postavených kusů). Následovaly A-4B (542 kusů) a A-4C (638 kusů). Označení A-4D nebylo použito, aby se předešlo záměně s označením používaným před rokem 1962. Stroje verzí A až C sloužily u námořnictva a u námořního letectva, kde létaly lehké útočné mise, dříve prováděné vrtulovými Douglasy AD Skyraider. Letoun by charakteristický dolnoplošným uspořádáním s delta křídlem, rozměrnou kýlovkou a vstupy vzduchu do motoru situovanými na bocích trupu. Tyto rané verze nesly dva 20mm kanony Colt Mk 12 se zásobou 100 ran umístěné v kořenech křídla. Dále měly tři montážní body pro podvěšenou výzbroj – jeden pod centroplánem a po jednom na spodní straně každé poloviny křídla. Skyhawk mohl kromě přídavných palivových nádrží nést celkem 5950 lb (2698 kg) výzbroje, včetně nukleárních zbraní.

A-4E (nazývaná též Echo), zavedená do výzbroje v roce 1962, představovala oproti A-4C významné vylepšení a byla první verzí, jež byla určena zejména pro konvenční či ne-nukleární útočné mise. Byla navržena na konci roku 1959 a poháněl ji výkonnější motor J52-P6A o tahu 8500 lbs (38,6 kN). Disponovala zesíleným drakem a podvozkem, dalšími dvěma montážními body pro výzbroj do hmotnosti 500 lbs pod křídlem, měla protaženou příď (v porovnání s A-4C zhruba o 9 palců), jež ukrývala dodatečnou avioniku, včetně navigačního počítače ASN-19A. Motor J52 nebyl ve srovnání se svým předchůdcem jen výkonnějším, ale též efektivnějším, což přinášelo větší dolet. U A-4E se objevily odřezávače mezní vrstvy vzduchu mezi trupem a vstupy vzduchu do motoru a také malé plošky nad hlavněmi kanonů a odlišovaly tak tuto verzi od předchůdců. A-4E začala u operačních squadron nahrazovat A-4C v listopadu 1962, jako první přišla na řadu VA-23 Black Knights.

Verze A-4E mohla nést 8200 lbs (3726 kg) výzbroje. Stroje z pozdější výroby byly vybaveny zalomeným tankovacím nástavcem a „hrbem", jež byly typické pro verzi A-4F. Celkem bylo do března 1966 vyrobeno 499 A-4E. S touto verzí létalo dvaadvacet squadron.

A-4F byl do výzbroje zaveden v roce 1967, konstrukce zahrnovala poznatky z bojů ve Vietnamu. Sloužil výhradně u squadron Pacifické flotily. Poznávacím znakem byl „hrb", který ukrýval řadu obranných elektronických systémů (DECM), a zalomený tankovací nástavec. DECM byly reakcí na specifické hrozby, které se objevily během bojů v jihovýchodní Asii. A-4F měly řiditelné příďové kolo, nové spoilery na křídle a výkonnější motor J52-P8A o tahu 9300 lbs (43.1 kN) – později –P408, který nabízel tah 11 000 lbs (50,8 kN). První A-4F byly ve Vietnamu nasazeny v prosinci 1967 a patřily do VA-23 a VA-192 Golden Dragons operující z paluby USS Ticonderoga (CVA 19).

Douglas vyrobil 146 A-4F. Tato verze představovala poslední jednomístný Skyhawk dodávaný námořnictvu, nahradily je Vought A-7 Corsair II.

A-4E/F ve Vietnamu

Skyhawk hrál v kampani U.S. Navy proti severnímu Vietnamu hlavní roli, když odlétal více operačních letů než jakýkoliv jiný typ. Zároveň bylo v této souvislosti ztraceno 266 A-4, opět nejvíce ze všech námořních letounů. Nicméně, Skyhawky utrpěly pouze 0,002 ztráty na jednu bojovou misi, což je nejnižší číslo ze všech námořních typů účastnících se této války. Skyhawky podnikly první bojové lety proti severnímu Vietnamu v roce 1964 a jsou zmiňovány jako letouny, které v roce 1973 shodily poslední pumy Vietnamské války.

Skyhawky létaly celou škálu útočných misí, včetně blízké letecké podpory a misí Iron Hand, jež byly zaměřeny proti nepřátelským postavením střel země-vzduch. Pro lety typu Iron Hand nesly Skyhawky protiradarové střely AGM-45 Shrike a kazetové pumy Rockeye II Mk 20 či raketnice Zuni. Pro mise blízké letecké podpory byly podvěšovány železné pumy stejně jako naváděná výzbroj typu AGM-12 Bullpup a AGM-62 Walleye. A-4 mohly též nosit dvojici tepelně naváděných střel vzduch – vzduch AIM-9 Sidewinder.

A-4 prodělaly během Vietnamské války celkem 112 bojových túr. Z nich uskutečnily squadrony s verzí A-4E 38 túr a squadrony vyzbrojené A-4F celkem 20 túr. Na palubách velkých letadlových lodí byly Shyhawky nahrazeny typem A-7 Corsair II, avšak na palubách přestavěných lodí třídy Essex setrvaly až do konce války.

Výběr squadron

Šestice jednotek nabízených v této stavebnici představuje průřez lehkými útočnými squadronami amerického námořnictva působícími během Vietnamské války. VA-22 Fighting Redcocks působila ve Vietnamu s A-4F od dubna do listopadu 1970 jako součást Carrier Air Wingu 5 z paluby USS Bon Homme Richard (CVA 31). VA-72 Blue Hawks prošla s A-4E dvěma túrami, jednu podnikla na palubě USS Independence (CVA 62), lodě třídy Forrestal, druhou pak na palubě USS Franklin D. Roosevelt. Blue Tail Flies, VA-153, také prošli dvěma túrami, jednou s A-4E a jednou s A-4F, pokaždé pak na palubě USS Ticonderoga (CVA 14). VA-195 Dambusters pak absolvovala jen jednu túru s verzí Echo z paluby USS Oriskany. Ze squadron představených ve stavebnici prošla největším počtem túr s typem A-4E/F squadrona VA-164 Ghost Riders – po třech s A-4E na palubě USS Oriskany (CVA 34) a s A-4F na palubě USS Hancock (CVA 19).

DECALS AND COLOR PROFILES DESIGNED BY

FURBALL AERO-DESIGN

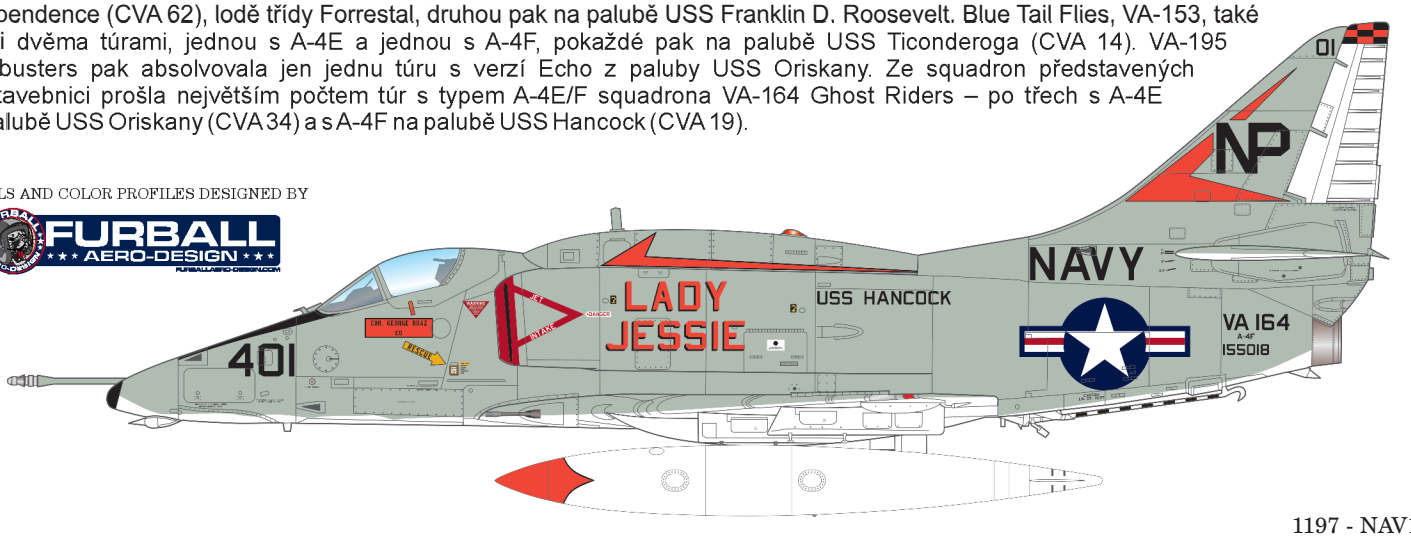

ATTENTION ✶ UPOZORNĚNÍ ✶ ACHTUNG ✶ ATTENTION ✶ 注意

Carefully read instruction sheet before assembling. When you use glue or paint, do not use near open flame and use in well ventilated room. Keep out of reach of small children. Children must not be allowed to suck any part, or pull vinyl bag over the head.

Před započetím stavby si pečlivě prostudujte stavební návod. Při používání barev a lepidel pracujte v dobre větrané místnosti. Lepidla ani barvy nepoužívejte v blízkosti otevřeného ohně. Model není určen malým dětem, mohlo by dojít k požití drobných dílů.

INSTRUCTION SIGNS ✶ INSTR. SYMBOLY ✶ INSTRUKTION SINNBILDEN ✶ SYMBOLES ✶ 記号の説明

OPTIONAL
VOLBA

BEND
OHNOUT

OPEN HOLE
VYVRTAT OTVOR

SYMETRICAL ASSEMBLY
SYMETRICKÁ MONTÁŽ

REMOVE
ODŘÍZNOUT

REVERSE SIDE
OTOČIT

APPLY EDUARD MASK
AND PAINT
POUŽÍT EDUARD MASK
NABARVIT

PARTS ✶ DÍLY ✶ TEILE ✶ PIÈCES ✶ 部品

PLASTIC PARTS

A>

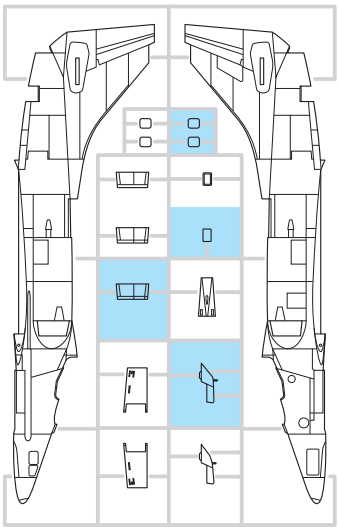

B>

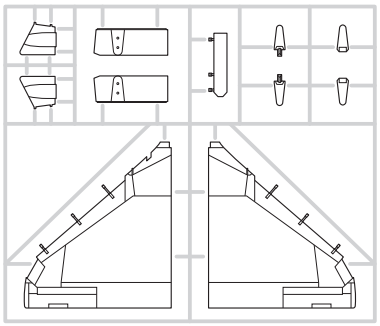

C>

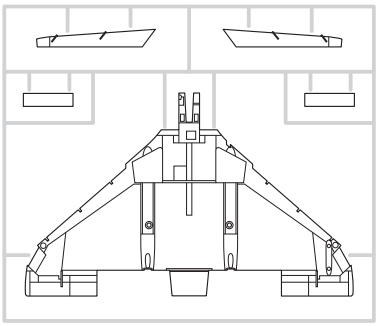

D>

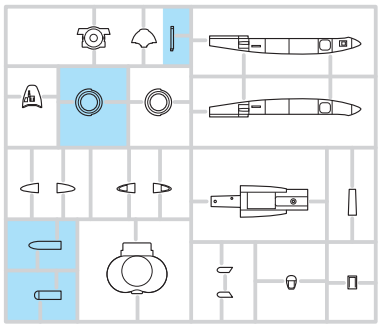

E>

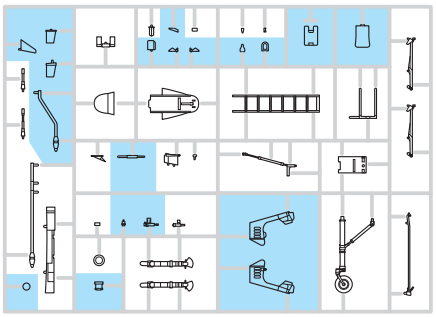

J>

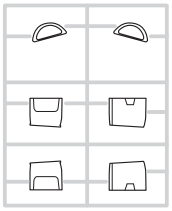

M>

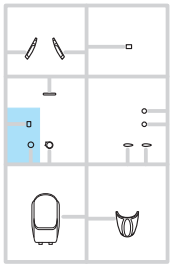

F> 2 pcs.

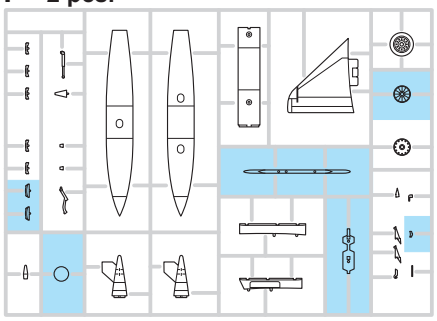

PE - PHOTO ETCHED DETAIL PARTS

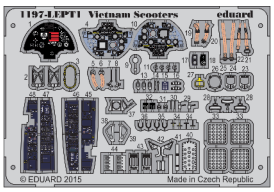

RP - RESIN PARTS

eduard BRASSIN

R15

R16

FILM

eduard MASK

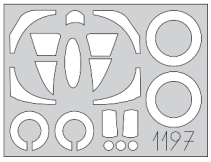

-Parts not for use. -Teile werden nicht verwendet. -Pièces à ne pas utiliser. -Tyto díly nepoužívejte při stavbě. - 使用しない部品

COLOURS ✶ BARVY ✶ FARBEN ✶ PEINTURE ✶ 色

GSi Creos (GUNZE)		
AQUEOUS	Mr.COLOR	
H 8	C8	SILVER
H 12	C33	FLAT BLACK
H18	C28	STEEL
H 25	C34	SKY BLUE
H 26	C66	BRIGHT GREEN
H 76	C61	BURNT IRON
H 77	C137	TIRE BLACK
H 80	C54	KHAKI GREEN
H 90	C47	CLEAR RED

AQUEOUS	Mr.COLOR	
H 94	C138	CLEAR GREEN
H 315	C315	GRAY
H 316	C316	WHITE
H 317	C317	GRAY
H 326	C326	BLUE
H 327	C327	RED
H 329	C329	YELLOW
Mr.METAL COLOR		
MC214		DARK IRON

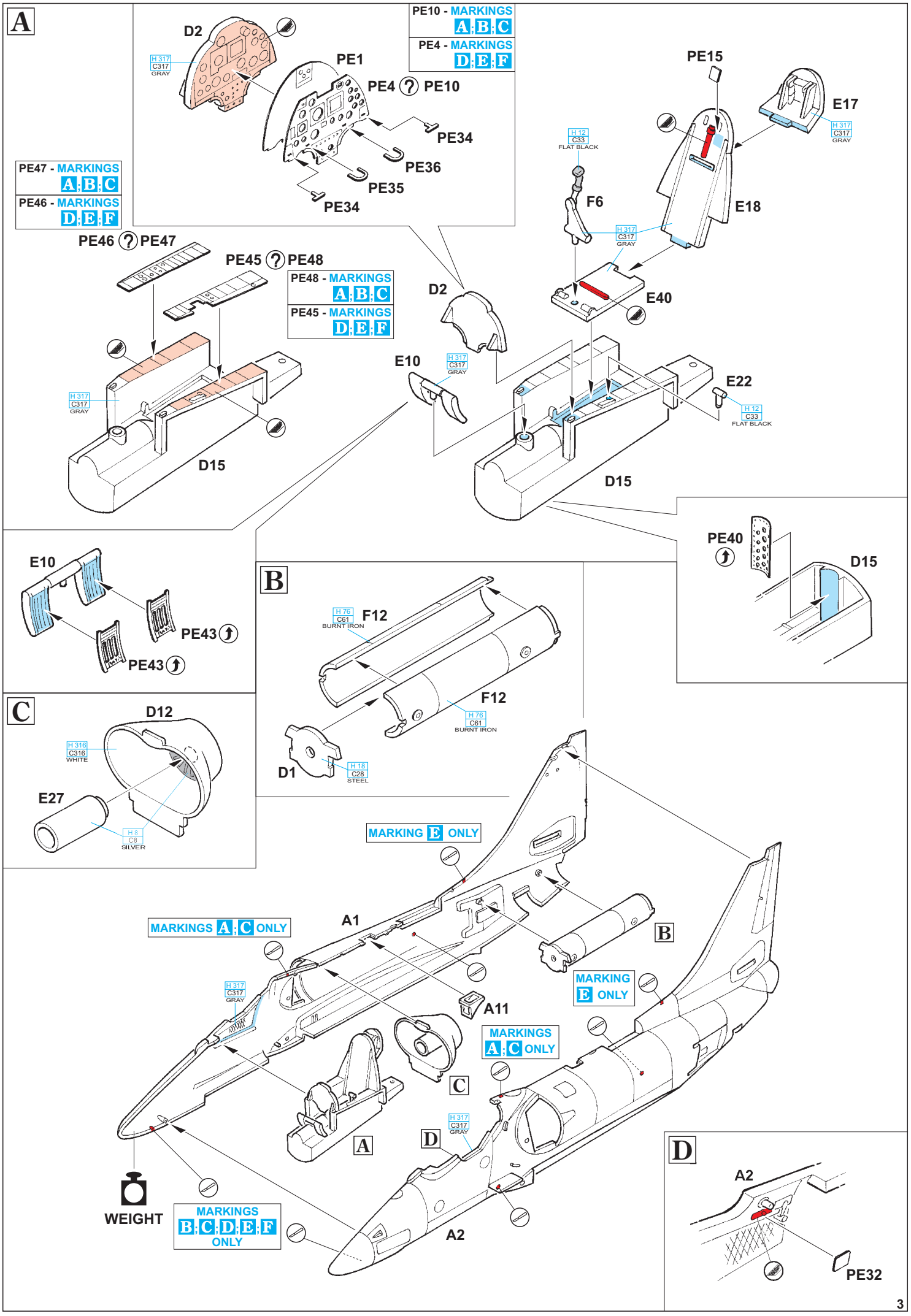
A
D2
H 317
C317
GRAY
PE1
PE4 ? PE10
PE34
PE36
PE35
PE34
PE10 - MARKINGS
A;B;C
PE4 - MARKINGS
D;E;F
PE47 - MARKINGS
A;B;C
PE46 - MARKINGS
D;E;F
PE46 ? PE47
PE45 ? PE48
PE48 - MARKINGS
A;B;C
PE45 - MARKINGS
D;E;F
H 317
C317
GRAY
D15
D2
E10
H 317
C317
GRAY
PE15
E17
H 317
C317
GRAY
H 12
C33
FLAT BLACK
F6
E18
H 317
C317
GRAY
E40
E22
H 12
C33
FLAT BLACK
D15
PE40
D15
E10
PE43
PE43
B
H 76
C61
BURNT IRON
F12
F12
H 76
C61
BURNT IRON
D1
H 18
C28
STEEL
C
D12
H 316
C316
WHITE
E27
H 8
C8
SILVER
MARKING E ONLY
MARKINGS A;C ONLY
A1
B
MARKING
E ONLY
H 317
C317
GRAY
A11
MARKINGS
A;C ONLY
C
A
D
H 317
C317
GRAY
WEIGHT
MARKINGS
B;C;D;E;F
ONLY
A2
D
A2
PE32
3

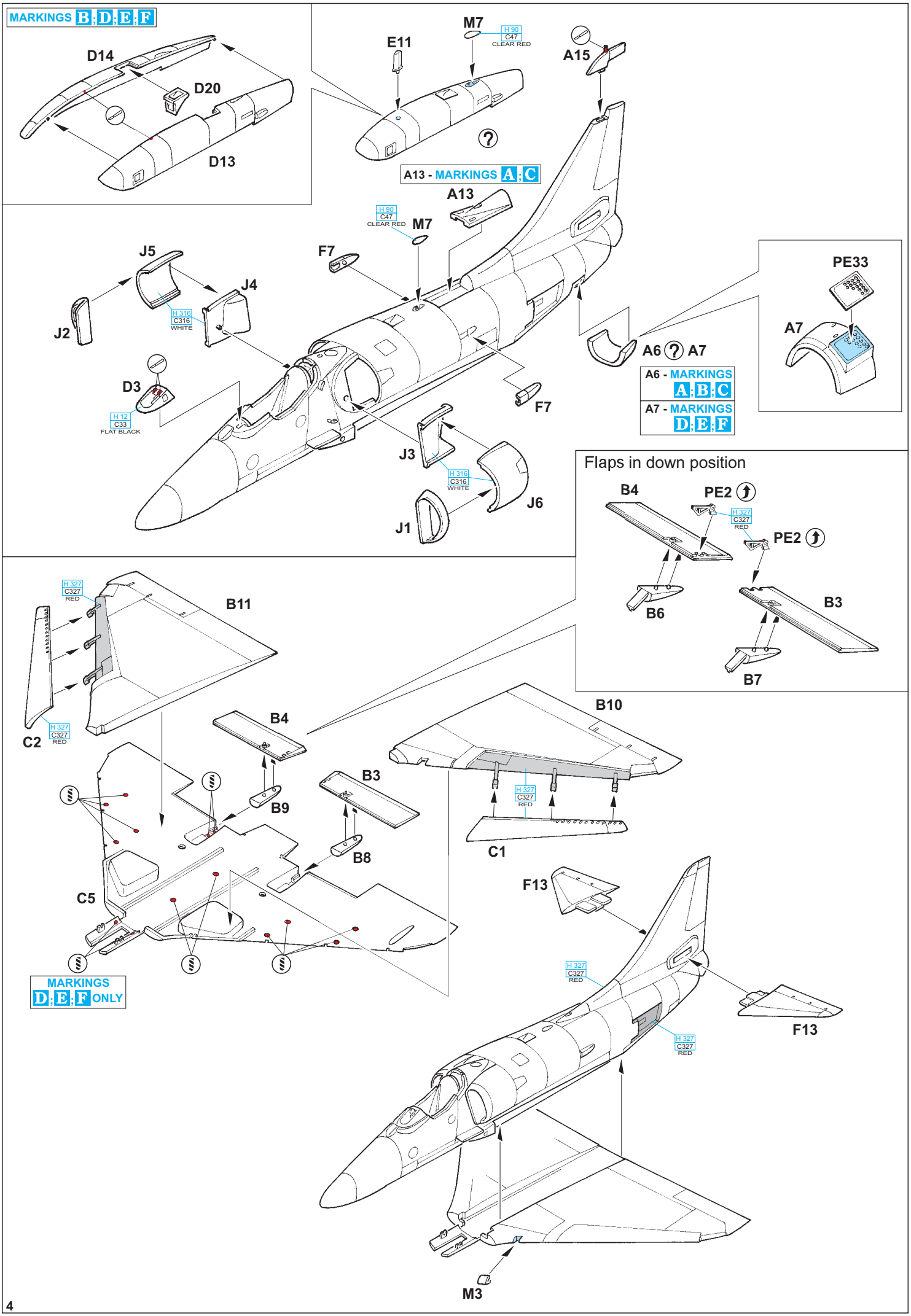
MARKINGS B;D;E;F
D14
D20
D13
E11
M7
H 90
C47
CLEAR RED
A15
A13 - MARKINGS A;C
A13
H 90
C47
CLEAR RED
M7
J5
J4
J2
H 316
C316
WHITE
F7
D3
H 12
C33
FLAT BLACK
F7
J3
H 316
C316
WHITE
J6
J1
A6 ? A7
A6 - MARKINGS A;B;C
A7 - MARKINGS D;E;F
PE33
A7
Flaps in down position
B4
PE2
H 327
C327
RED
PE2
B6
B3
B7
B11
H 327
C327
RED
C2
H 327
C327
RED
B4
B10
B3
B9
H 327
C327
RED
B8
C1
C5
F13
MARKINGS
D;E;F ONLY
H 327
C327
RED
F13
H 327
C327
RED
M3

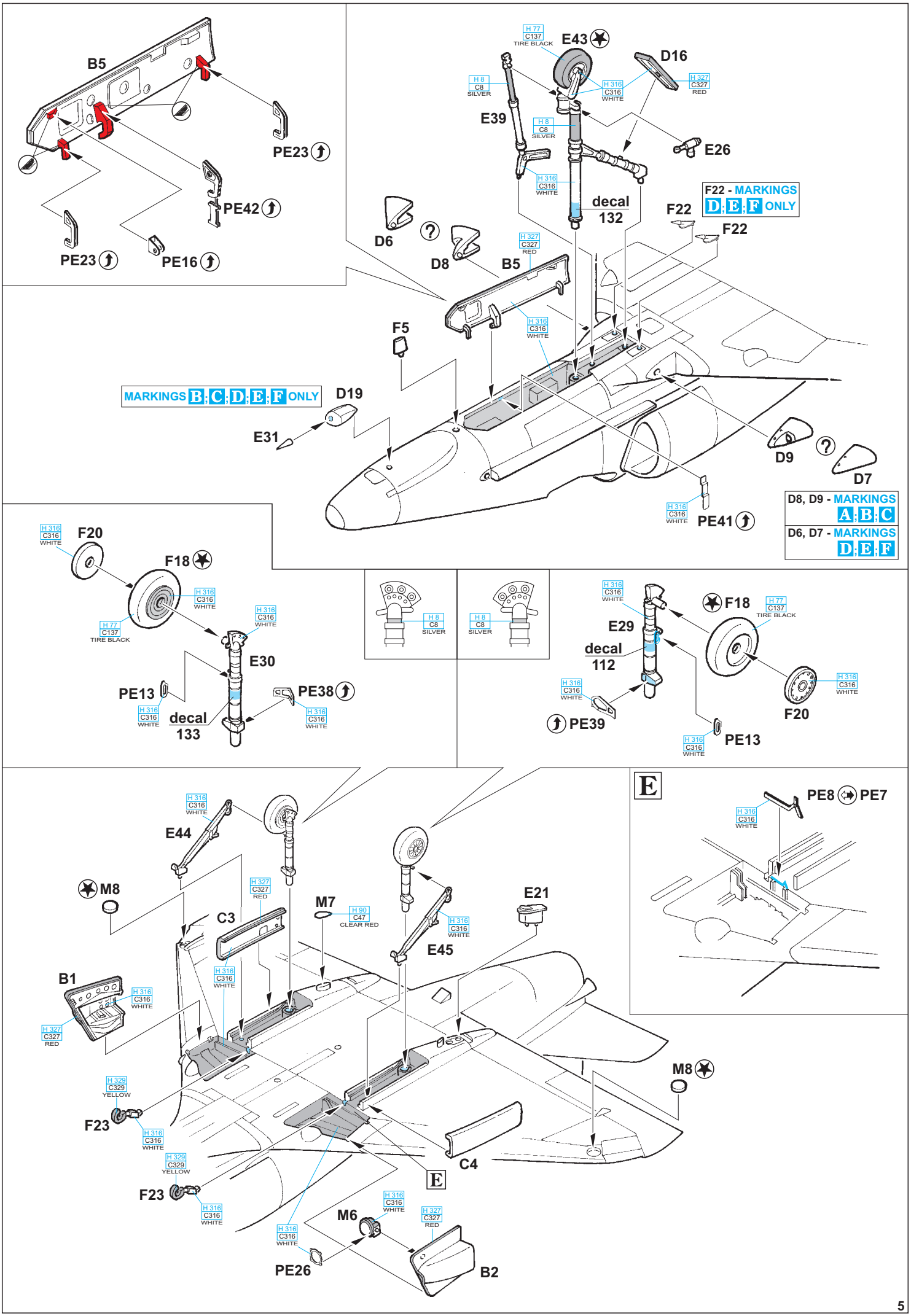
B5
PE23
PE42
PE23
PE16
H 77 C137 TIRE BLACK
E43
D16
H 8 C8 SILVER
H 316 C316 WHITE
H 327 C327 RED
E39
H 8 C8 SILVER
E26
H 316 C316 WHITE
decal 132
F22 - MARKINGS D;E;F ONLY
F22
F22
D6
D8
H 327 C327 RED
B5
H 316 C316 WHITE
F5
MARKINGS B;C;D;E;F ONLY
D19
E31
D9
D7
H 316 C316 WHITE
PE41
D8, D9 - MARKINGS A;B;C
D6, D7 - MARKINGS D;E;F
H 316 C316 WHITE
F20
F18
H 316 C316 WHITE
H 77 C137 TIRE BLACK
H 316 C316 WHITE
E30
PE13
PE38
H 316 C316 WHITE
H 316 C316 WHITE
decal 133
H 8 C8 SILVER
H 8 C8 SILVER
H 316 C316 WHITE
E29
F18
H 77 C137 TIRE BLACK
decal 112
H 316 C316 WHITE
H 316 C316 WHITE
F20
PE39
H 316 C316 WHITE
PE13
E
PE8
PE7
H 316 C316 WHITE
H 316 C316 WHITE
E44
M8
H 327 C327 RED
M7
H 90 C47 CLEAR RED
C3
E21
H 316 C316 WHITE
E45
B1
H 316 C316 WHITE
H 327 C327 RED
H 316 C316 WHITE
M8
H 329 C329 YELLOW
F23
H 316 C316 WHITE
C4
H 329 C329 YELLOW
F23
E
H 316 C316 WHITE
M6
H 316 C316 WHITE
H 327 C327 RED
H 316 C316 WHITE
PE26
B2

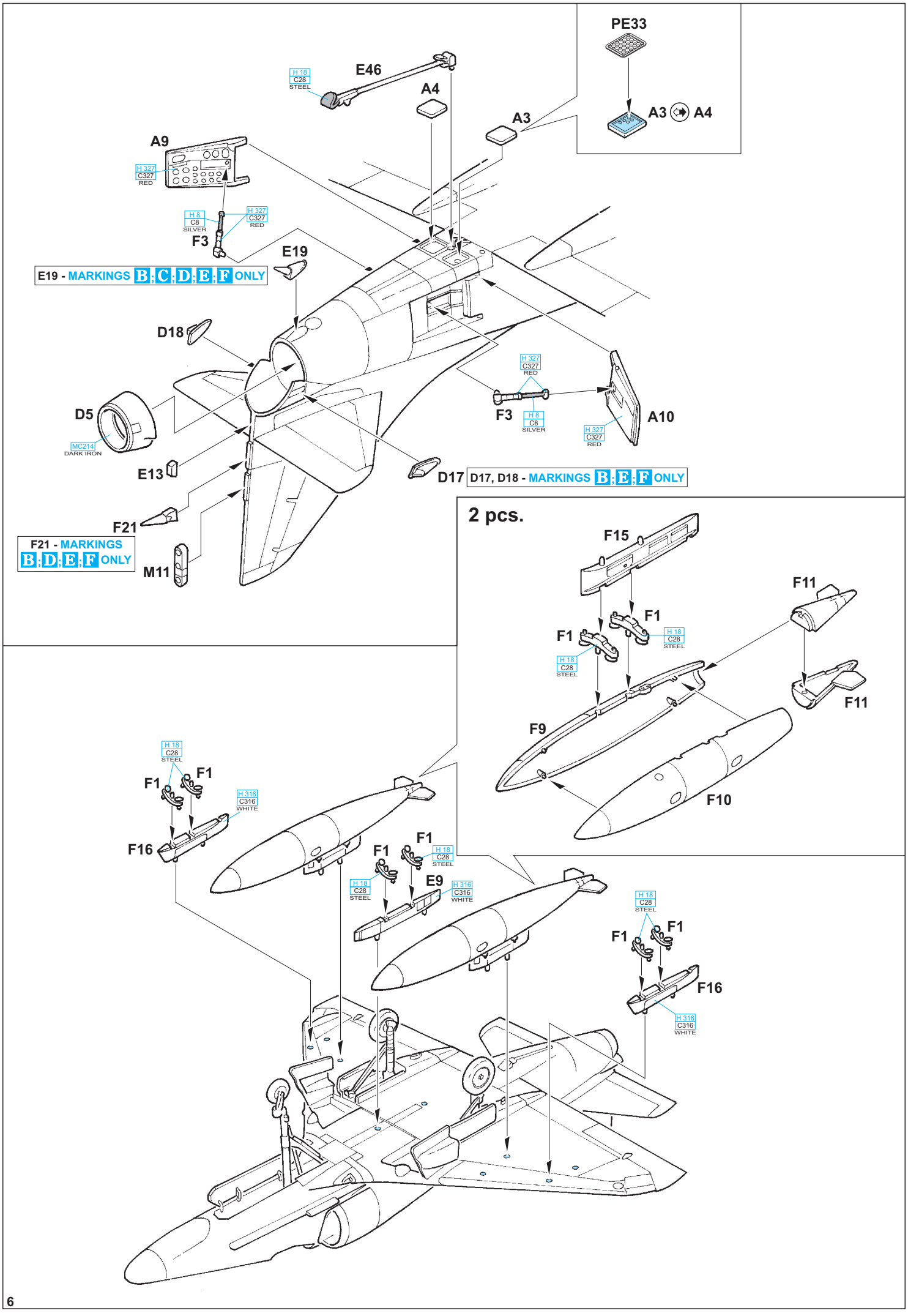
PE33
A3 A4
E46
H 18 C28 STEEL
A4
A3
A9
H 327 C327 RED
H 8 C8 SILVER
F3
H 327 C327 RED
E19
E19 - MARKINGS B;C;D;E;F ONLY
D18
D5
MC214 DARK IRON
E13
F21
F21 - MARKINGS B;D;E;F ONLY
M11
H 327 C327 RED
F3
H 8 C8 SILVER
A10
H 327 C327 RED
D17
D17, D18 - MARKINGS B;E;F ONLY
2 pcs.
F15
F1
F1
H 18 C28 STEEL
H 18 C28 STEEL
F11
F11
F9
F10
H 18 C28 STEEL
F1
F1
H 316 C316 WHITE
F16
F1
F1
H 18 C28 STEEL
H 18 C28 STEEL
E9
H 316 C316 WHITE
H 18 C28 STEEL
F1
F1
F16
H 316 C316 WHITE

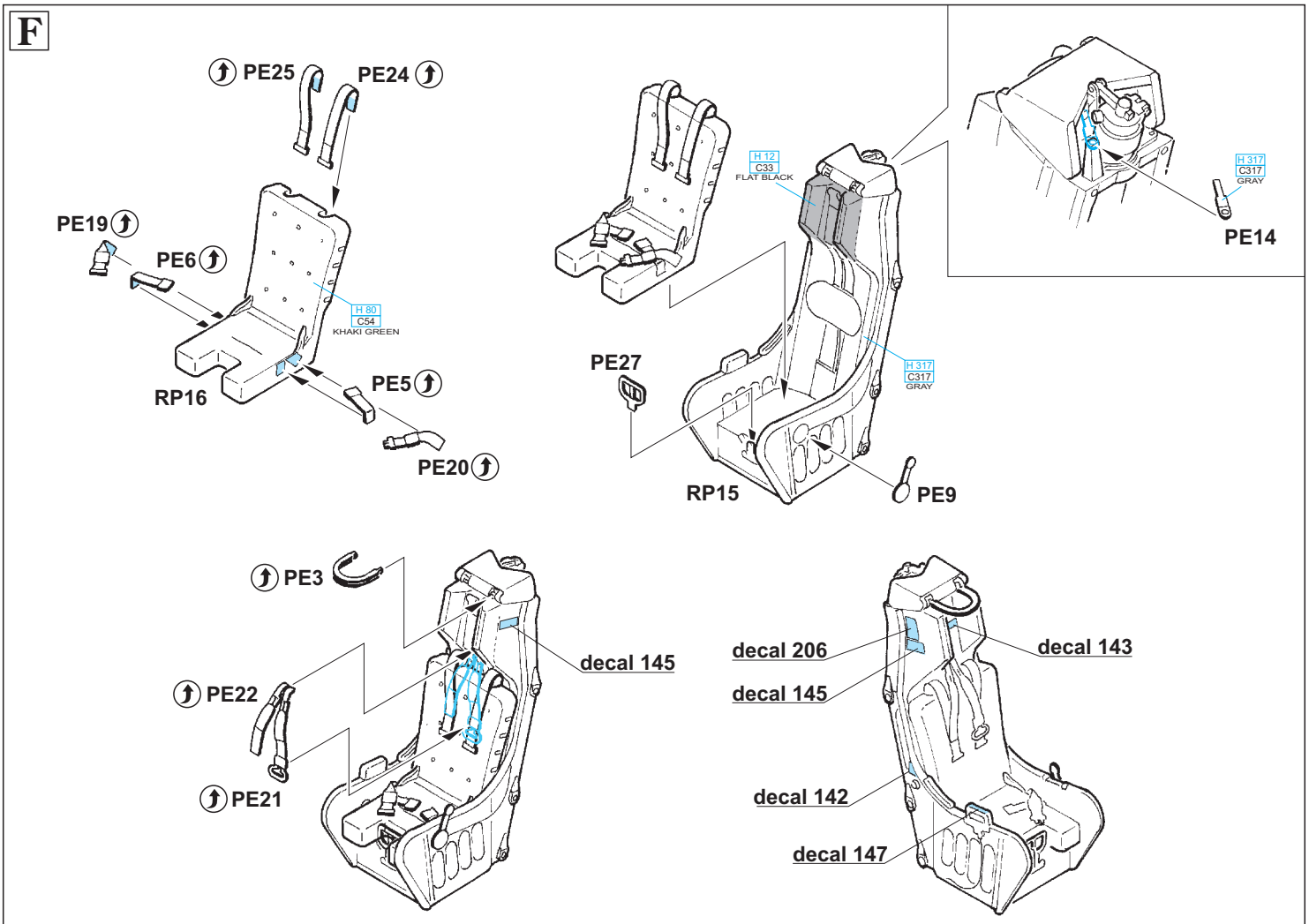
F
PE25
PE24
PE19
PE6
H 80
C54
KHAKI GREEN
RP16
PE5
PE20
H 12
C33
FLAT BLACK
PE27
H 317
C317
GRAY
RP15
PE9
H 317
C317
GRAY
PE14
PE3
PE22
PE21
decal 145
decal 206
decal 145
decal 142
decal 147
decal 143

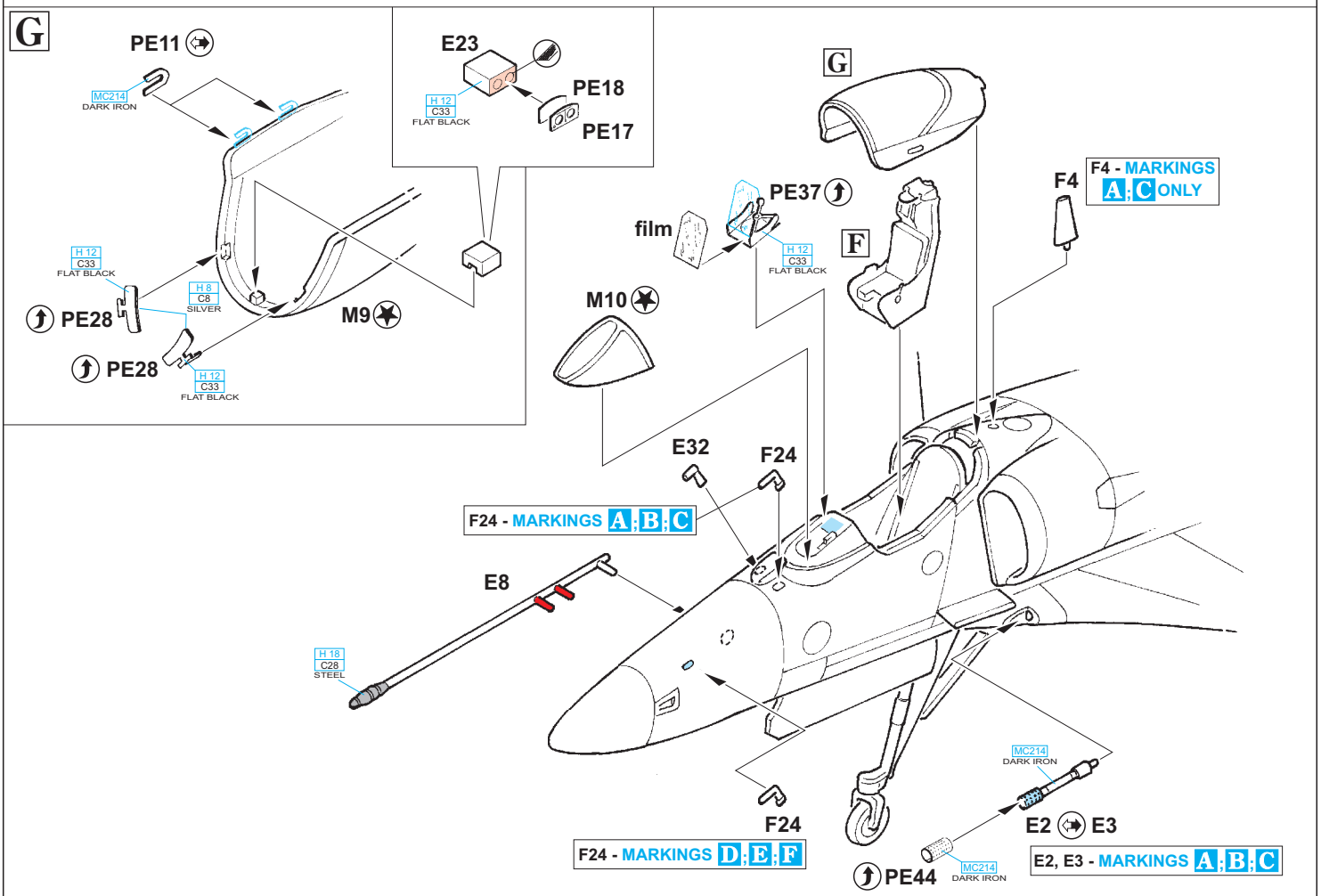
G
PE11
MC214
DARK IRON
H 12
C33
FLAT BLACK
PE28
H 8
C8
SILVER
M9
PE28
H 12
C33
FLAT BLACK
E23
H 12
C33
FLAT BLACK
PE18
PE17
G
PE37
film
H 12
C33
FLAT BLACK
F
F4
F4 - MARKINGS A;C ONLY
M10
E32
F24
F24 - MARKINGS A;B;C
E8
H 18
C28
STEEL
F24
F24 - MARKINGS D;E;F
MC214
DARK IRON
E2
E3
E2, E3 - MARKINGS A;B;C
PE44
MC214
DARK IRON

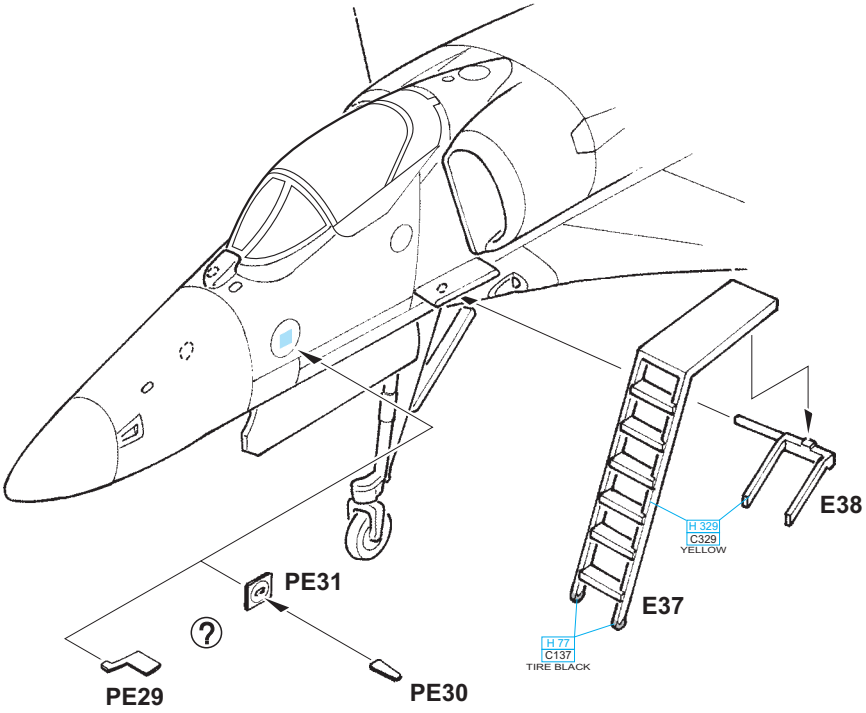
E38
H 329
C329
YELLOW
PE31
E37
H 77
C137
TIRE BLACK
PE29
PE30

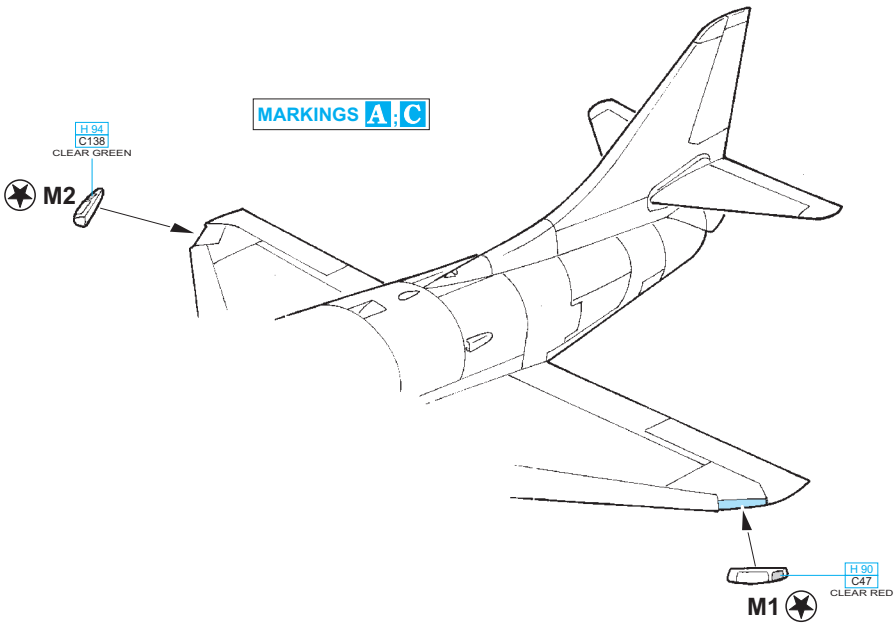
MARKINGS A;C
H 94
C138
CLEAR GREEN
M2
H 90
C47
CLEAR RED
M1

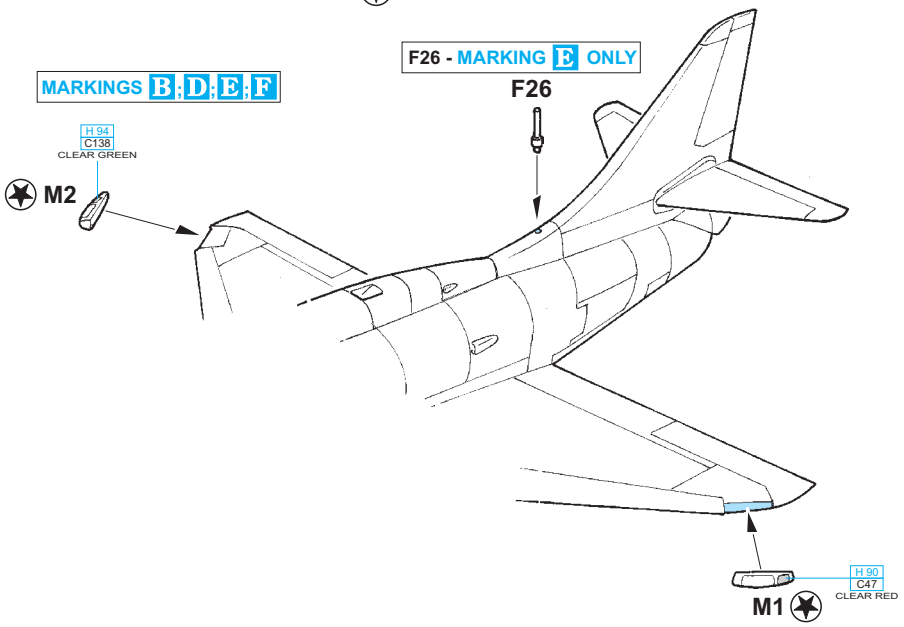
F26 - MARKING E ONLY
F26
MARKINGS B;D;E;F
H 94
C138
CLEAR GREEN
M2
H 90
C47
CLEAR RED
M1

eduard

MASK

1197

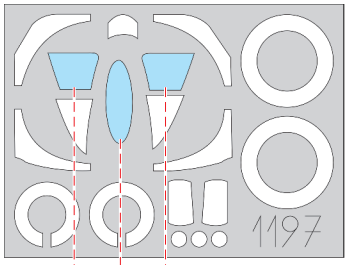

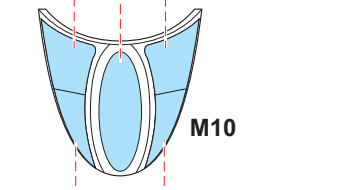

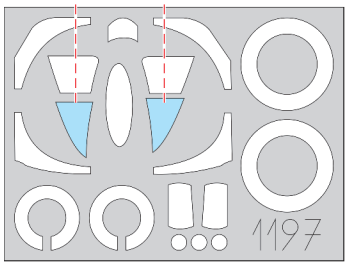

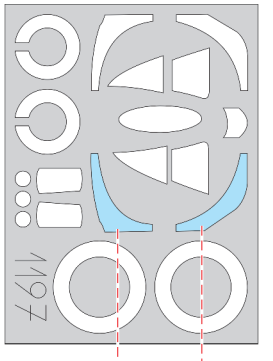

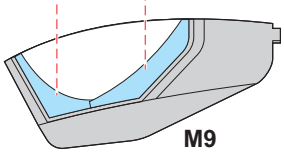

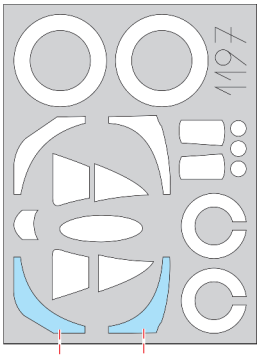

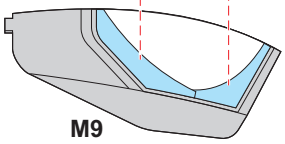

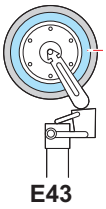

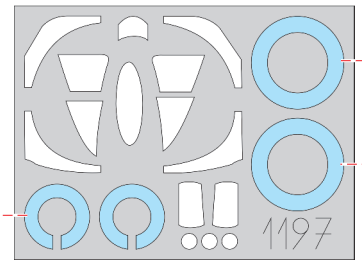

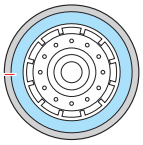

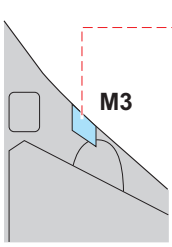

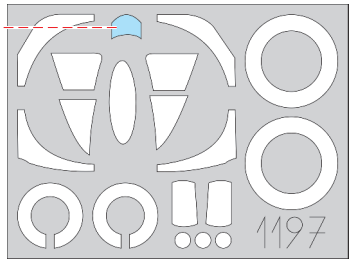

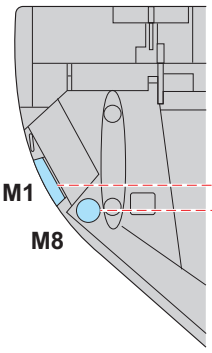

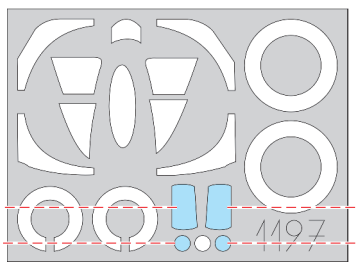

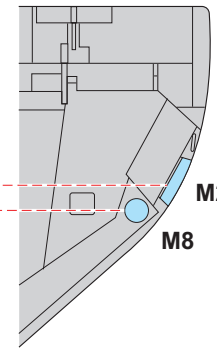

A A-4E 149993, VA-72 “Blue Hawks”, USS Independence, 1965

VA-72 se do bojů v jihovýchodní Asii zapojila během plavby na palubě CVA-62, která byla plánována od června do prosince 1965. Během této plavby si VA-72 připsala první úspěšný útok na postavení raket SA-2. Zároveň v tomto období přišla díky aktivitě nepřítele o dva letouny. S postupem času si řada squadron z Carrier Air Wingu 7 začala malovat na své letouny symboly odlétaných misí a znak příslušnosti k Tonkin Gulf Yacht Clubu. Tento letoun byl v roce 1970 ztracen nad Jihočínským mořem během tankování za letu. V té době již létal v rámci VA-152.

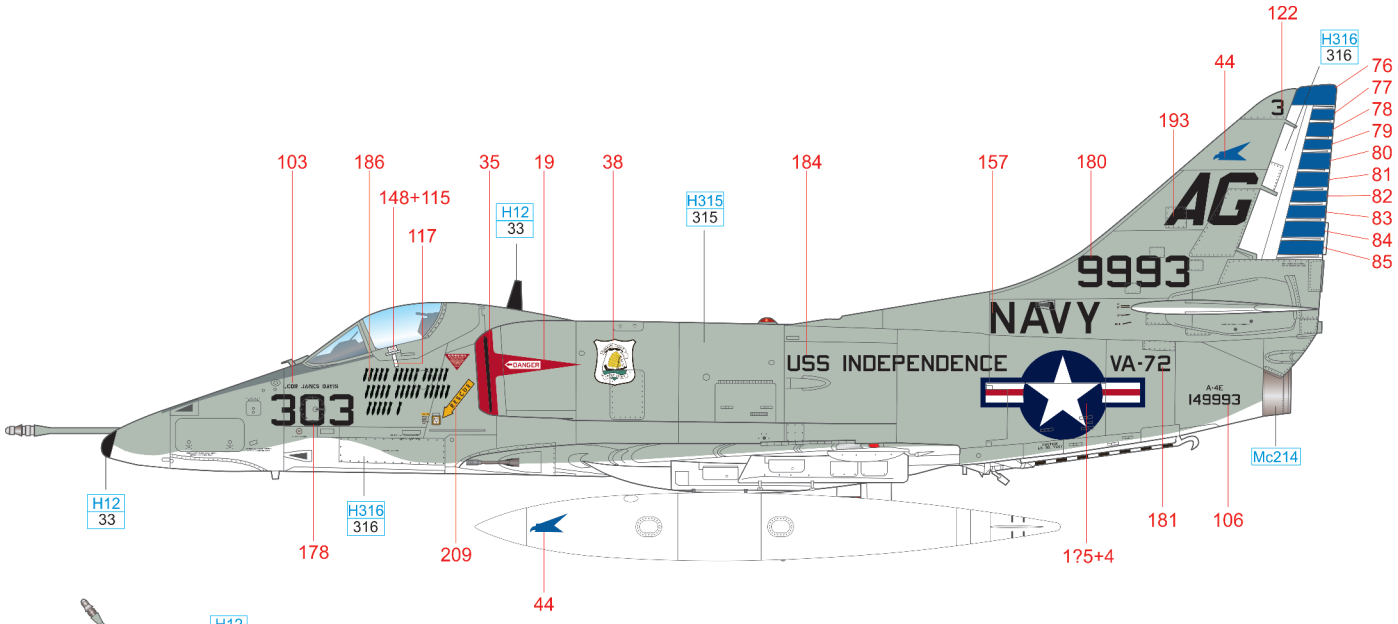

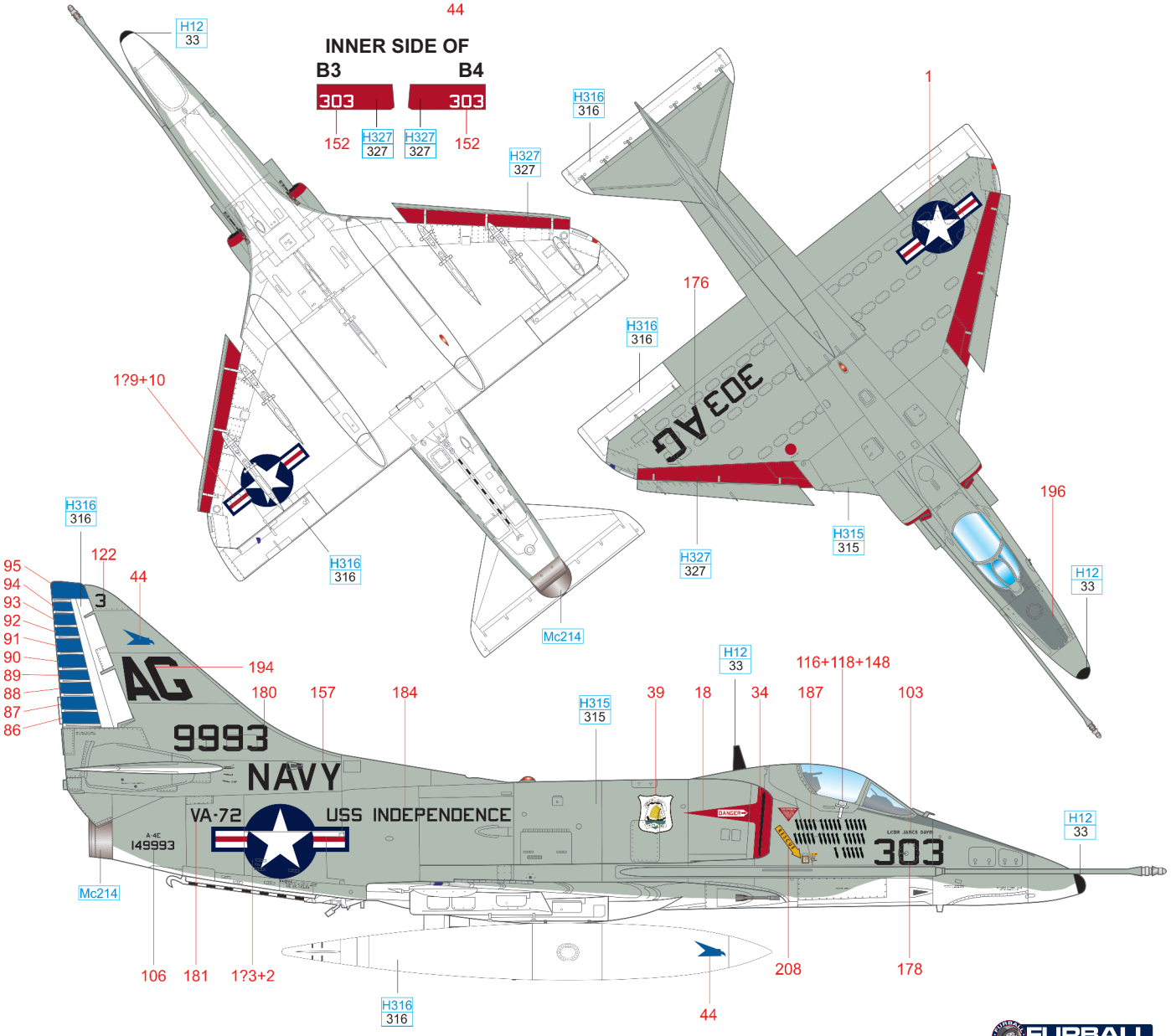

WHITE	H316 316	GRAY	H315 315	RED	H327 327	BLACK	H12 33	DARK IRON	Mc214

B A-4E 150058, VA-195 “The Dambusters”, USS Oriskany, 1969

Tato squadrona si vysloužila své bojové jméno během Korejské války, když se svými A-1 Skyraider podnikla úspěšný útok na přehradu Hwachon. Během nasazení ve Vietnamu neztratila kvůli nepřátelské palbě ani jeden letoun a pouze jediný při operačním letu. VA-195 prošla s typem A-4E pouze jedinou bojovou túrou, potě byla přezbrojena na A-7A Corsair II. Dnes squadrona létá s typem F/A-18E Superhornet. Tento stroj je nyní vystavován v Nautilus Maritime Museum v Norfolku, VA a nese kabát akrobatické skupiny Blue Angels a trupové číslo 1.

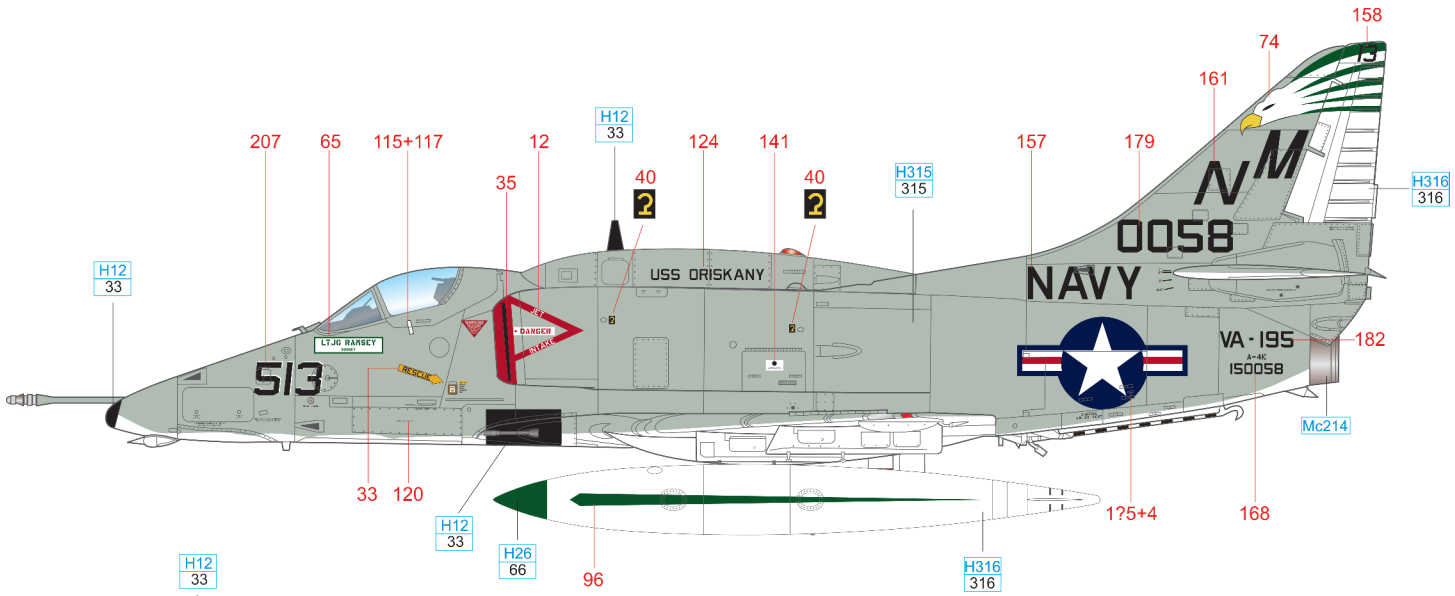

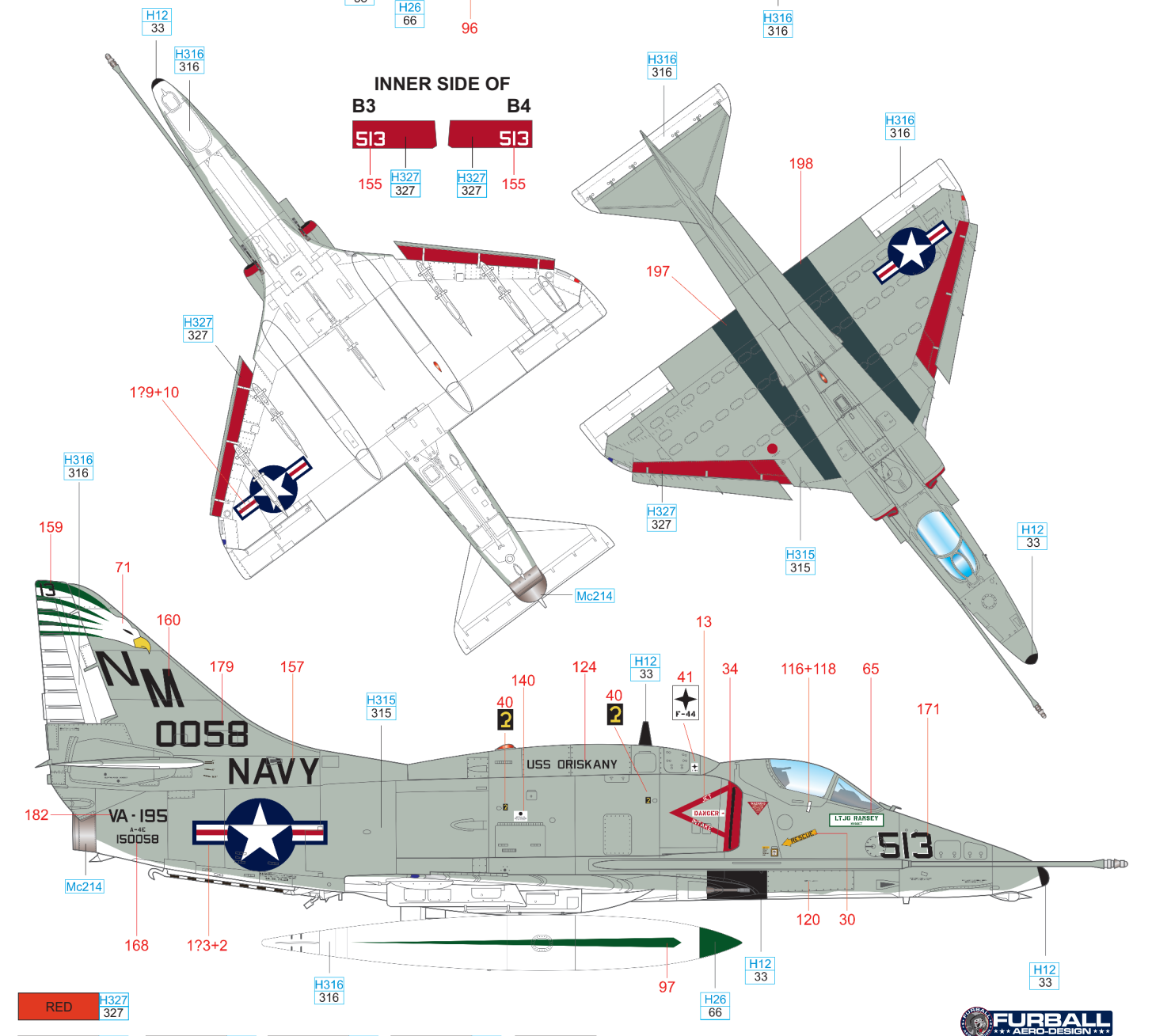

RED	H327 327	WHITE	H316 316	GRAY	H315 315	GREEN	H26 66
BLACK	H12 33	DARK IRON	Mc214				

C A-4E 150083, VA-153 “Blue Tail Fliers”, USS Coral Sea, 1968

VA-153 prodělala masivní nasazení proti nepříteli během plavby na palubě CVA-43 trvající od července 1967 do dubna 1968. Napadala silně bráněné cíle v okolí Haiphongu, zejména mosty, sklady a vozovny nákladních automobilů. V tomto období ztratila díky činnosti nepřítele dva letouny, další byl zničen při operačním letu. Během let 1964 až 1969 squadrona prošla celkem čtyřmi túrami v jihovýchodní Asii. V září 1969 vyměnila své Skyhawky za A-7 Corsair, s nimiž létala až do rozpuštění jednotky v roce 1977.

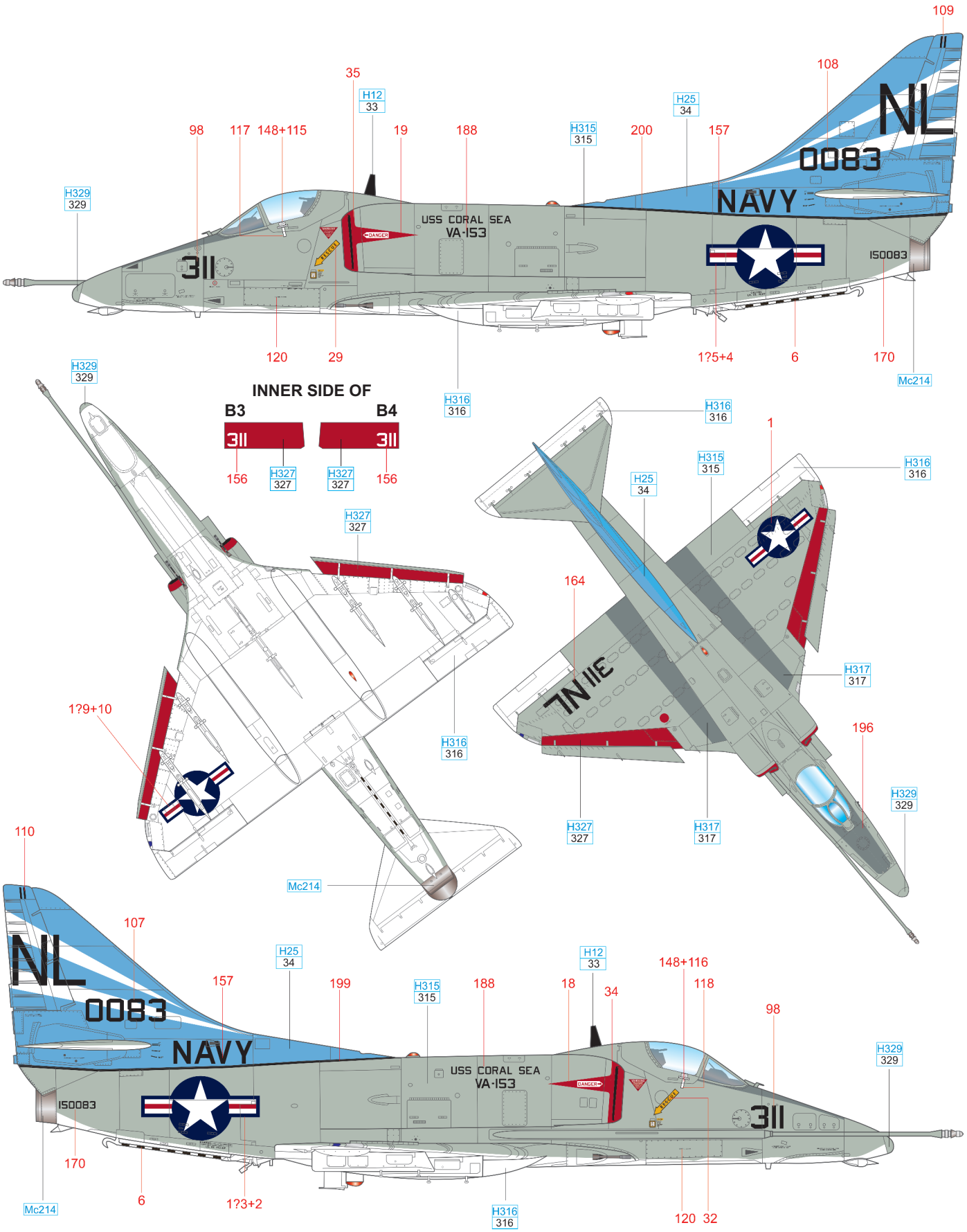

RED	H327 327	GRAY	H315 315						
WHITE	H316 316	GRAY	H317 317	BLUE	H25 34	YELOW	H329 329	BLACK	H12 33	DARK IRON	Mc214

D A-4F 154186, VA-192 “Golden Dragons”, USS Ticonderoga, 1968

Po ukončení bojové túry v letech 1966 až 1967 vyměnila VA-192 své Skyhawky „Echo“ za verzi „Foxtrot“. Modernější A-4F již měly takové vymoženosti jako řiditelné kolo příďového podvozku, novější vystřelovací sedačku či motor J52-P8A. Motor dával oproti motoru J53-P6A u A-4E navíc 900 lbs tahu. Nejzřetelnější změnou v porovnání s A-4E byl hrb na trupu letounu, jenž ukrýval novou elektroniku. Byl zpětně namontován i na některé A-4E a A-4L. VA-192 v letech 1964 až 1969 podnikla se svými A-4 celkem čtyři bojové túry v jihovýchodní Asii. Po přezbrojení na A-7 Corsair v roce 1970 se na oblohu tohoto regionu vrátila.

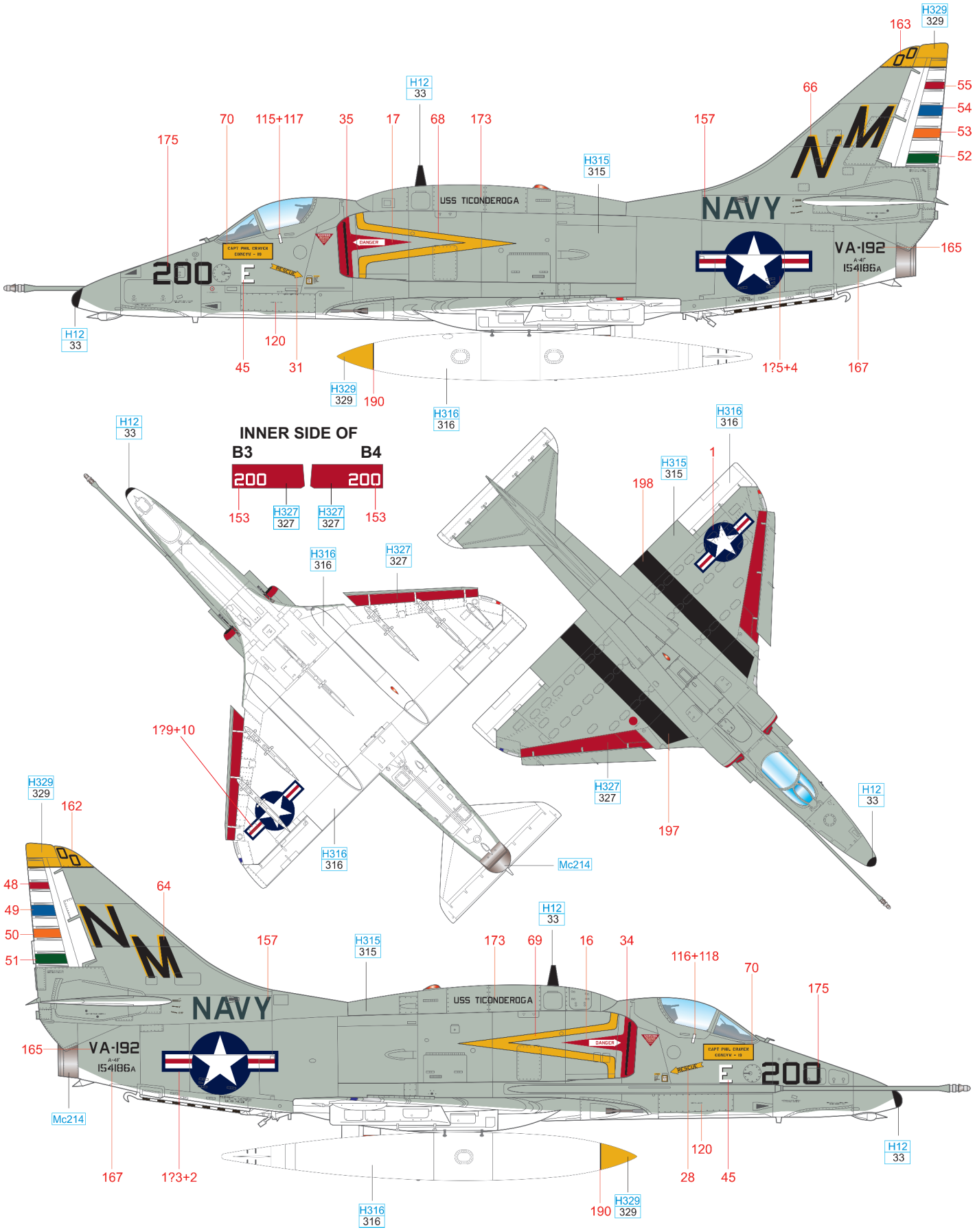

WHITE H316 316 | GRAY H315 315 | RED H327 327 | YELOW H329 329 | BLACK H12 33 | DARK IRON Mc214

E A-4F 155018, VA-164 “Ghostriders”, USS Hancock, 1971

Příběh „Lady Jessie“ se v archivech amerického námořního letectví řadí mezi legendární, ale i tragické. Vše začalo v polovině padesátých let v nevadském Renu, kde se majitelka kasina Jessie Beck seznámila s Richardem Perrym, který v kasinu pracoval na částečný úvazek. Richardovým snem bylo stát se námořním pilotem a na konci desetiletí získal svá křídélka a byl zařazen k VA-164. Jessie se rozhodla adoptovat jej jako svého syna a byla na Richardovy profesní úspěchy patřičně hrdá. Tolik hrdá, že velmi často posílala poměrně nákladné balíčky celé squadroně. Díky této velkorysosti ji příslušníci squadrony přezdívali „Lady Jessie“. Na její počest si Lt. Perry namaloval stejně znějící nápis na příď svého Sykhawku. Perry však padl během své druhé bojové túry s „Ghostriders“, když vedl útok na Haiphong. Byl zasažen SAMem a nad Tonkinským zálivem se katapultoval, svým zraněním však podlehl dříve, než mohl být z moře zachráněn. Ztrátou LCDR Perryho zasažená paní Beck se stala doživotní podporovatelkou mnoha příslušníků amerických ozbrojených sil po celém světě. Tragická smrt LCDR Perryho odstartovala tradici, kdy osobní letoun každého velitele squadrony nesl nápis „Lady Jessie“. Tento zvyk byl udržován až do rozpuštění jednotky v prosinci 1975 a nápis neslo celkem pět Skyhawků. V roce 1987 se Perryho ostatky, které byly z moře vyloveny vietnamským rybářem, vrátily na půdu Spojených států. Ironií osudu téhož roku paní Beck ve věku 83 let zemřela.

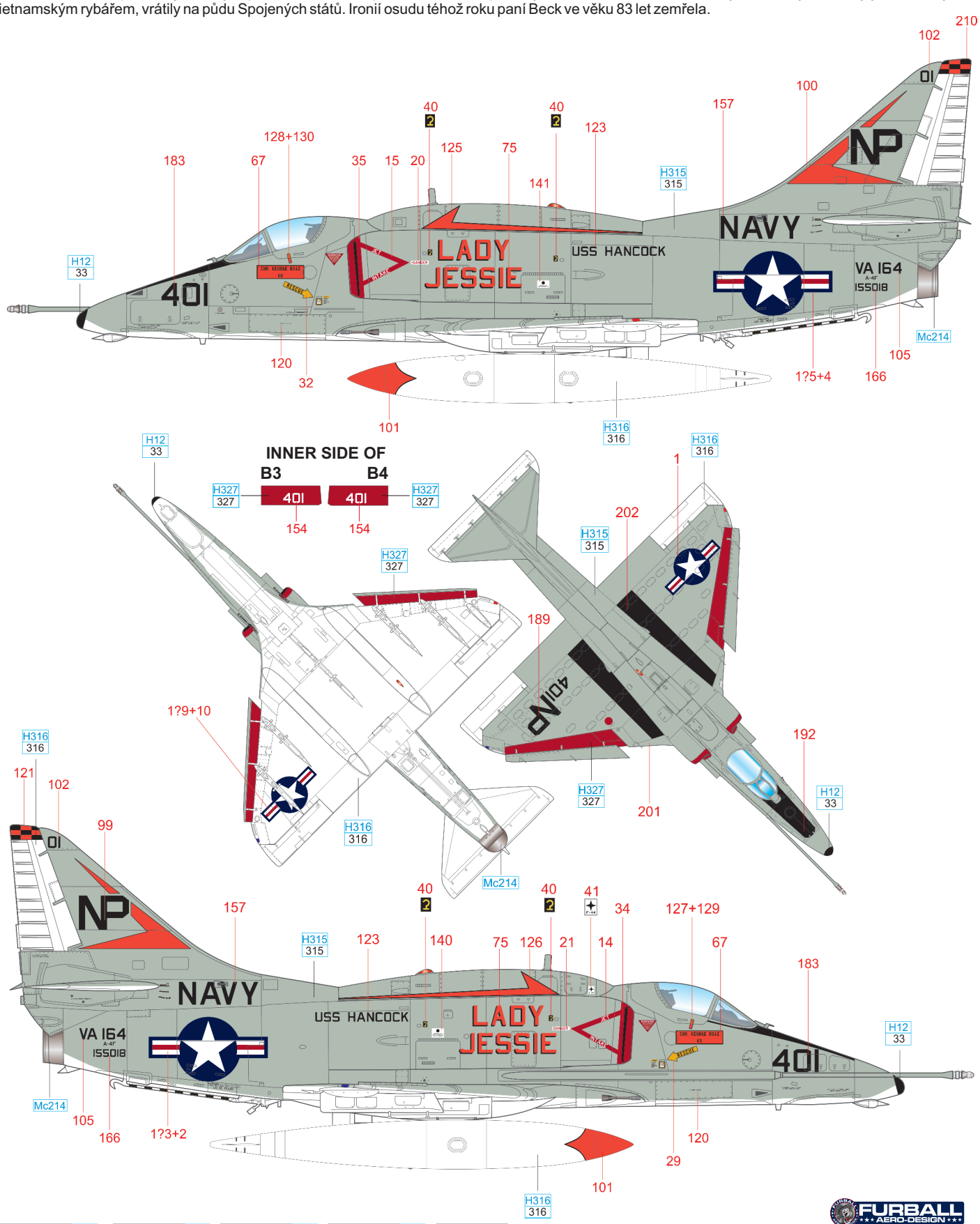

F A-4F 154190, VA-22 “Fighting Redcocks”, USS Homme Richard, 1970

VA-22 absolvovala ve Vietnamu se Skyhawky celkem čtyři bojové túry. Na A-7 Corsair II přezbrojila v roce 1971. Tento stroj přežil válečné nasazení a sloužil u řady jednotek až do svého vyřazení v roce 1992.

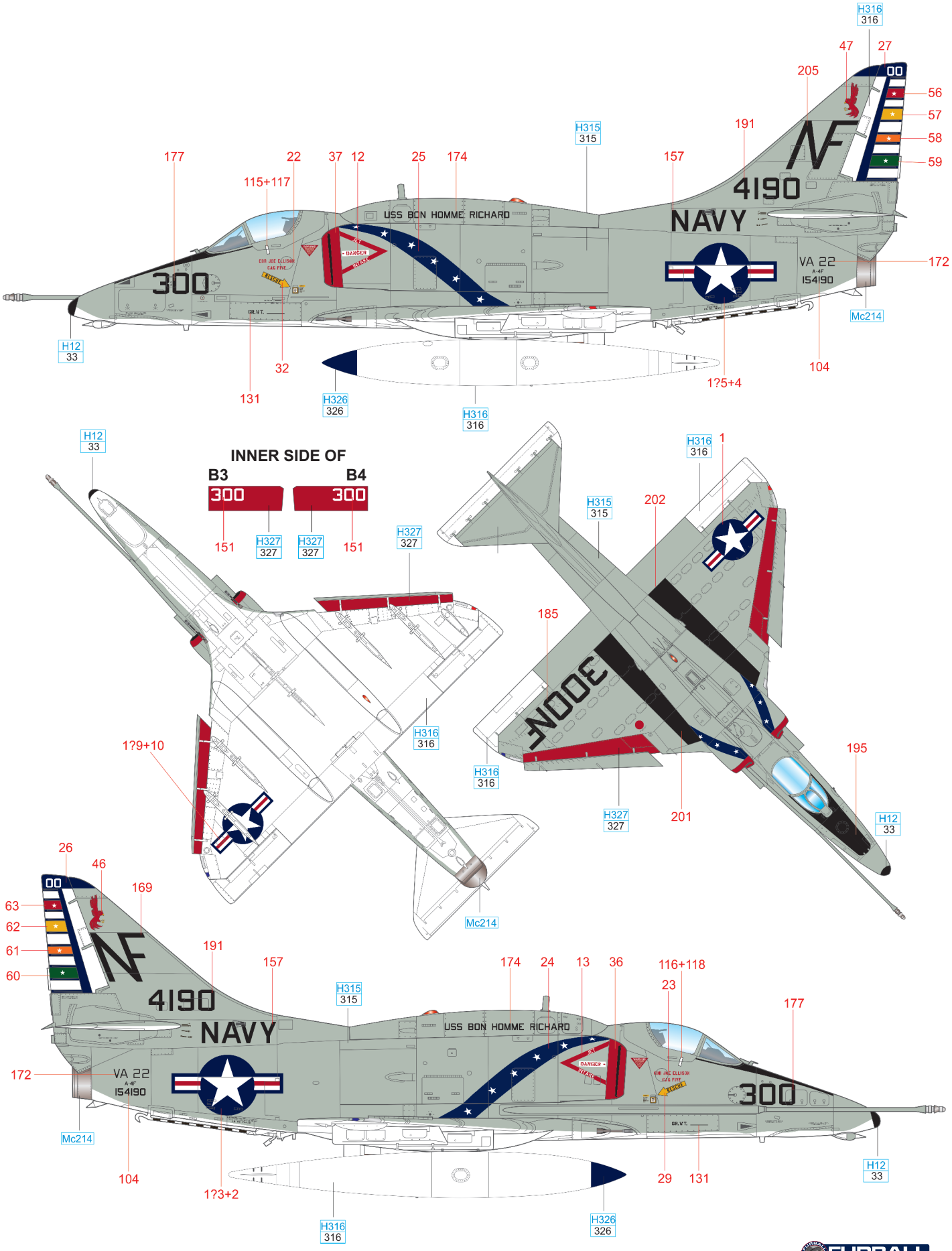

WHITE	H316 316	GRAY	H315 315	BLUE	H326 326	RED	H327 327	BLACK	H12 33	DARK IRON	Mc214

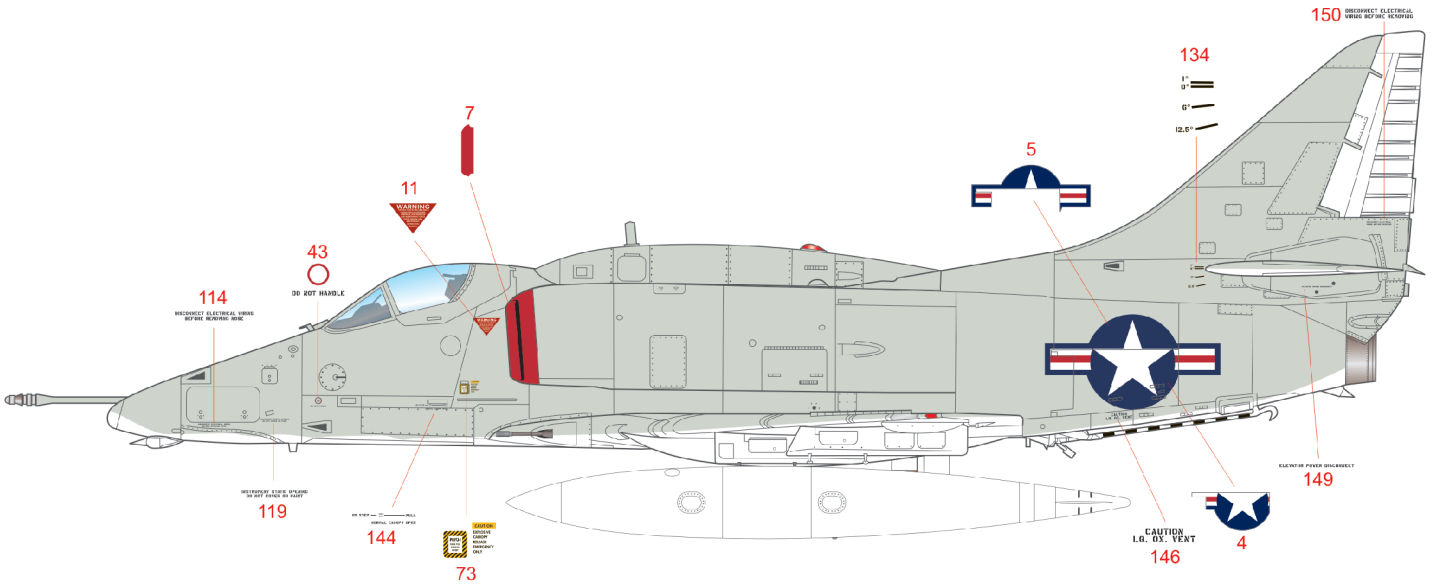

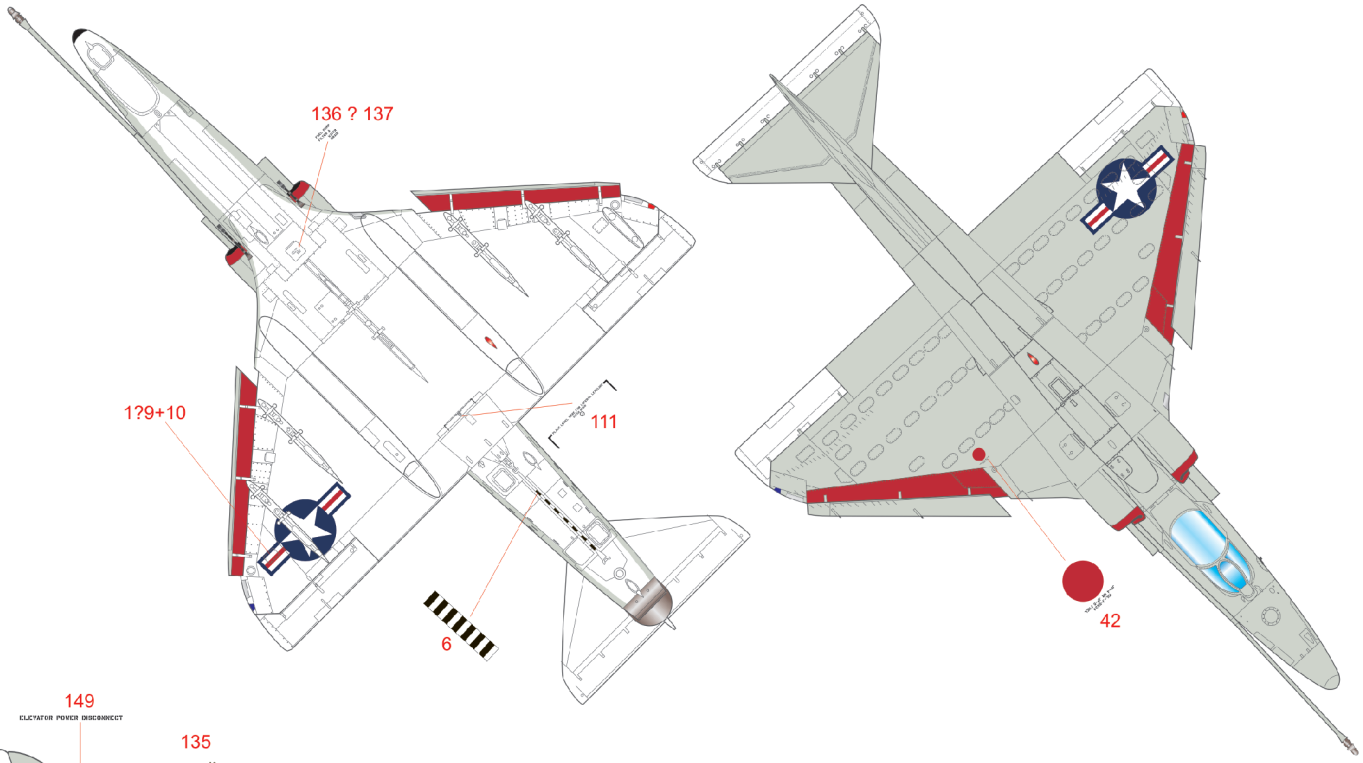

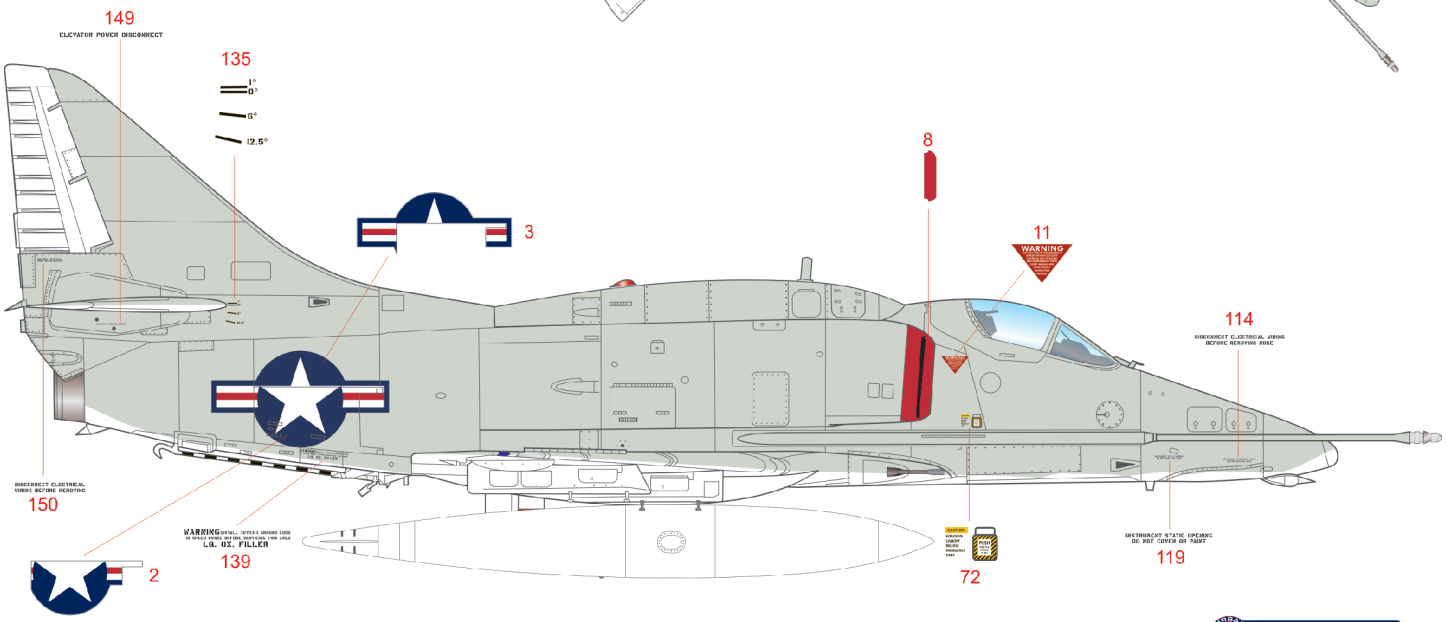

© EDUARD M.A. 2015